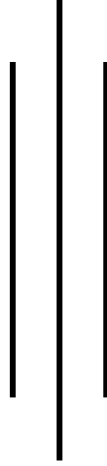
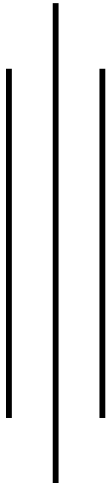

अल्लोको उद्योग

औद्योगिक स्कीम

- परिचय र प्राविधिक पक्ष
- आर्थिक पक्ष

नेपाल सरकार
उद्योग मन्त्रालय
घरेलु तथा साना उद्योग विभाग
त्रिपुरेश्वर

अल्लोको कपडा

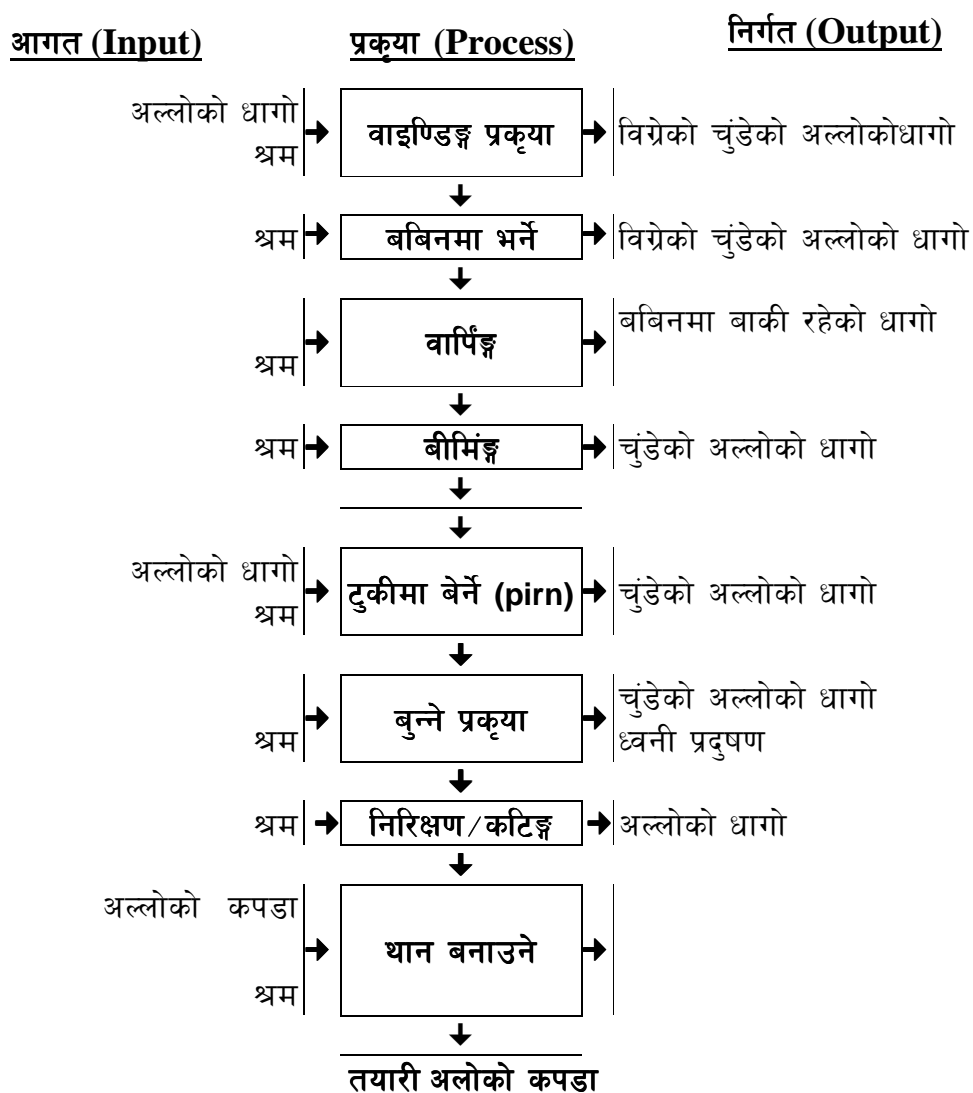
परिचय

अल्लोको रेशाबाट धागो बनाउने र सोबाट बनेको विभिन्न किसिमका कपडाको हाल निकै माग छ । अल्लोको कपडा सूती जस्तै तथा प्राकृतिक रेशाबाट बन्ने भएकोले यस प्रति जनमानसको आकर्षण छ । अल्लो गाउंघरमा पाइने र स्थानियस्तरमा यसबाट रेशा निकाली धागो बनाउन सकिने भएकोले सो कार्य बढेको छ । अल्लो बाट बन्ने कपडाको स्थानियको साथै बैदेशिक माग पनि उच्च छ । अल्लोको कपडा बुन्नको लागि कुनै विशेष प्रकारको प्रविधिको आवश्यकता पर्दैन । साधारण हाते तानद्वारा गाउं र पहाडमा पनि विना विद्युतशक्ति चलाउन सकिने प्रस्तुत उद्योग कम खर्चिलो छ । खास गरी अल्लोको कपडा बुनाइ उद्योगबाट कपडा आवश्यकताको पूर्ति हुनाको साथै ग्रामिण क्षेत्रमा रोजगारीको अवसर पनि बढ्न जाने भएकोले ग्रामीण क्षेत्रमा सञ्चालन गर्ने संभाव्यतालाई दृष्टिगत गरी प्रस्तुत स्कीम तर्जुमा गरिएको छ ।

बस्तु उत्पादन प्रकृया:

१. यस उद्योगमा मुख्य कोरा मालको रूपमा २।३०, २।६० नं. अल्लोको धागो प्रयोग गरिएको छ । सर्व प्रथम २।३० नं धागोलाई चर्खाद्वारा बबिनमा भरिन्छ । धागो भरेको बबिनलाई किलमा राखेर वारपिडंग गरी विममा भरिन्छ । विममा भरेको धागोलाई कंगी तथा कोकामा भरी तानको रूपमा तानमा जडान गरिन्छ ।
२. २।६० नं.को धागोलाई चर्खाद्वारा टुकीमा भरी धागो भरेको टुकीलाई सटलभीत्र राखी बाना को रूपमा प्रयोग गरिन्छ ।
३. वार्प विमलाई तानमा जडान गरी टुकीको प्रयोग गरि अल्लोको कपडा बुनाई कार्य गरिन्छ ।
४. कपडा बुनिसकेपछी किनारामा भएका वा छुटेका स- साना धागाहरु लाई कैँचीले काटी मिलाइन्छ ।
५. सो पश्चात कपडालाई आवश्यक लम्बाई मा काटी थान बनाई प्याक गरि राखी बिक्री वितरणमा पठाइन्छ ।

उत्पादन प्रकृया प्रवाह (Flow chart)

वातावरणीय पक्ष

प्रदुषणको किसिम

प्रस्तुत उद्योगबाट खास गरी निम्नानुसारको खेर पदार्थको निस्काशन वा प्रदुषणबाट वातावरणमा असर पार्न सक्ने देखिन्छ ।

सि.नं.	प्रदुषणको किसिम	निस्कासन हुने बस्तुहरु	रोकथामका उपायहरु
१	ठोस खेर पदार्थ	प्रयोग नभएका अल्लोको धागो तथा प्याकिगं सामग्रीहरु	स-साना धागोहरुलाई संकलन गरी सुरक्षित रूपले विसर्जन गर्नु पर्ने ।
२	तरल खेर पदार्थ	चर्पिवाट निस्केको पानी	सेफ्टी ट्याकीमा जम्मा गर्नु पर्ने
३	ध्वनी प्रदुषण	वारपिङ्ग तथा अन्य मेशिनहरुको आवाजले हल्का ध्वनी प्रदुषण हुने देखिन्छ ।	मेशिनहरुको समय समयमा मर्मत, लुब्रिकेशन गर्ने, ध्वनीकम गर्ने साधनहरु प्रयोग गर्ने
४	वायु प्रदुषण	हुँदैन	

सरसफाई

मेशिन औजारहरुलाई प्रयोग गरेर काम समाप्त भएपछि सफा गरी औजारहरु सुरक्षित तरिकाले निर्दिष्ट स्थानहरुमा राख्नु पर्छ । फोहर मैलालाई तोकेको स्थानमा विसर्जन गर्नुपर्छ ।

कामदारहरुको स्वास्थ्य र सुरक्षा

कामदारहरुलाई आवश्यक मात्रामा र समय समयमा मास्क, पजा, एप्रोन तथा टोपी दिनुपर्छ । कामदारहरुलाई काम गर्ने मेशिन र प्रकृयाबारे जानकारी समय समयमा गराउनु पर्छ । कामदारहरुको स्वास्थ्य परीक्षण वर्षमा कम्तीमा एक पटक गराउनु पर्छ । बढी भारी सामान ओसार पसार गर्नु परेमा उर्पयुक्त गाडा वा साधनको प्रयोग गर्नुपर्छ । आवश्यक मात्रामा प्राथमिक उपचारका सामग्रीहरु उत्पादन स्थलमा हरसमय राख्नु पर्दछ । कामदारहरुलाई स्वास्थ्य वा काम गर्दा लागेका अप्ठ्यारा बारे समय समयमा अन्तरकृया गरी पुष्टपोषण लिनुपर्छ र आवश्यक सुधारहरु गर्नुपर्छ ।

ध्वनी प्रदुषण:

यस किसिमको उद्योगमा खासै ध्वनी प्रदुषण हुँदैन । तर वारपिङ्ग तथा अन्य मेशिनहरु चल्दा उत्पन्न हुने ध्वनीले कसैलाई असर गरेको लागेमा इयर प्लग दिनु पर्छ ।

ट्रेनिङ्ग:

१. कामदार कर्मचारीहरुलाई काममा लगाउनु भन्दा पहिला तीनलाई कार्यस्थल देखाई प्रयोग हुने मेशिन र प्रकृया बारे जानकारी तथा तहां रहेका सम्भावित जोखिम तथा असरहरु बारे जानकारी दिनु पर्छ ।
२. उद्योगमा विद्यमान जोखिमहरुबारे जानकारी दिएपछि त्यसबाट बच्ने उपाय तथा प्रयोग गर्ने साधनहरु र केही भएमा के के गर्ने र कसलाई सम्पर्क गर्ने जानकारी समेत दिनुपर्छ ।
३. नयां कामदारहरुलाई तीनले गर्नु पर्ने कार्यको जानाकारी गराई पुरानाको निर्देशन अन्तर्गत राखी ट्रेनिङ्ग दिई केही समय कार्य गराउनु पर्छ ।
४. कामदारहरुलाई वर्षमा कम्तीमा दुई पटक उर्पयुक्त , उत्प्रेरणा दिने खालका आवश्यक विषयका ट्रेनिङ्गहरु दिनु पर्छ ।

५. सबै कामदारहरुलाई प्राथमिक उपचार सम्बन्धी तालिम दिनु पर्छ ।
६. कामदारहरुलाई नयां प्रकृया वा मेशिनहरुबारे बेला बेलामा आन्तरीक वा बाह्य तालिम दिनु पर्छ ।

अग्नी तथा विद्युतिय आकस्मिक घटना:

अग्नी तथा विद्युतिय आकस्मिक घटनाबाट बच्न र बचाउन उधोगस्थलमा पर्याप्त र उपर्युक्त स्थानहरुमा अग्नी निवारक यन्त्र (Fire Extinguisher) तथा बालुवा र आगो निभाउन प्रयोग हुने भाडांहरु तथा उपकरणहरु राख्नु पर्छ । सबै कामदारहरुलाई अग्नी निवारक यन्त्रहरु प्रयोग गर्न सिकाउनु पर्छ । विद्युतीय लाइनहरु (electrical wirings) को चेकजाचं ६ - ६ महीनामा गर्नु पर्छ , प्रयोग हुने विद्युतिय स्विचहरु औद्योगिक किसिमका (spark proof) र पर्याप्त क्षमताका हुनुपर्छ ।

१ परियोजनाको नाम अल्लोको कपडा
 २ वार्षिक उत्पादन क्षमता

अल्लोको कपडा	१,०००	मिटर
--------------	-------	------

३ कारखाना स्थापना हुने स्थान शहरी क्षेत्रहरु र आसपासका यातायात, विद्युत, सुलभ क्षेत्र
 वार्षिक काम गर्ने
 ४ समय दैनिक ८ घण्टा, वार्षिक ३०० दिन

५	कुल पूँजी लगानी		३,८१०,५००।००
क)	चालु पूँजी	५००,०००।००	
ख)	स्थिर पूँजी	३,३१०,५००।००	

६	वित्तिय संस्थाबाट ऋण		२,२८६,३००।००
क)	दिर्घकालिन ऋण	१,९८६,३००।००	
ख)	अल्पकालिन ऋण	३००,०००।००	

७	मुनाफाको प्रतिफल प्रतिशतमा		४२
क)	कुल पूँजी लगानीमा	४२	

८	पार विन्दु		
क)	प्रतिशतमा		४१
ख)	मूल्यमा		१,८२६,००२।०१

९	मुनाफा		१,६००,८८१।००
क)	वार्षिक आमदानी	४,५००,०००।००	
ख)	वार्षिक खर्च	२,८९९,११९।००	

१०	रोजगारी	जनामा			जम्मा	१३
----	---------	-------	--	--	-------	----

अल्लोको कपडा

शहरी क्षेत्रहरु र आसपासका यातायात, विद्युत, सुलभ क्षेत्र

औद्योगिक स्कीम

स्थिर पूँजी विवरण		परिमाण	एकाई	दर	जम्मा	१,७६०,०००।००
-------------------	--	--------	------	----	-------	--------------

१	जग्गा	८	आना	२०००००	१,६००,०००।००	
	जग्गा विकास	१,६००,०००।००	प्रतिशत	१०	१६०,०००।००	

२	निर्माण	परिमाण	एकाई	दर	जम्मा	७०९,५००।००
क)	कारखाना (सेड)	५००	वर्गफिट	७००	३५०,०००।००	
ख)	गोदाम घर	२५०	वर्गफिट	७००	१७५,०००।००	
ग)	कार्यालय घर	१५०	वर्गफिट	८००	१२०,०००।००	
घ)	विद्युत्तिकरण				६४,५००।००	

३	मेशिन औजार	परिमाण	एकाई	दर	जम्मा	७१६,०००।००
क	४८" हाते तान ४	४	थान	२५,०००।००	१००,०००।००	
ख	२.५ मिटर परिधि, २४० थान बबिन क्षमताको वार्षिक ड्रम	१	सेट	५०,०००।००	५०,०००।००	
ग	चर्खा फेलु जोर	२	सेट	२,०००।००	४,०००।००	
घ	विभिन्न साइज तथा नम्बरको काँध सेट	८	सेट	२,५००।००	२०,०००।००	
ङ	विभिन्न साइज तथा नम्बरको कोका	३६	सेट	१००।००	३,६००।००	
च	बबिन	५००	सेट	१५०।००	७५,०००।००	
छ	टुकी	७५०	सेट	२००।००	१५०,०००।००	
ज	सटल	८	सेट	५००।००	४,०००।००	
झ	बालाकठी	८	सेट	१५०।००	१,२००।००	
ञ	हुक	८	सेट	४००।००	३,२००।००	
ट	ढक तराजु	१	सेट	५००।००	५,०००।००	
ठ	अन्य उपकरणहरु			३,००,०००।-	३००,०००।००	

४	फर्निचर तथा फिक्स्चर अफिस इकुपमेन्ट					५०,०००।००
५	उद्योग लगानी हुनु पूर्व खर्च					५०,०००।००
६	तथा उद्योग सुंचालन हुन अघिको खर्च					२५,०००।००

७	सवारी साधन	परिमाण	एकाई	दर	जम्मा	
	मोटर साइकल					
	डेलिभरी भ्यान					

८	कुल स्थिर पूँजी					३,३१०,५००।००
	चालु पूँजी विवरण		परिमाण	एकाई	जम्मा	५००,०००।००
क)	कच्चा माल मौज्जात		३०	दिन	८९,५६०।००	
ख)	प्रशोधनमा रहने		५	दिन	३८,०६३।७५	
ग)	तैयारी माल मौज्जात		१५	दिन	११४,१९१।२५	
घ)	उद्योगो विक्रि दिन		३४	दिन	२५८,१८५।००	
	चालु पूँजी लगानी				५००,०००।००	

कुल पूँजी लगानी	३,८१०,५००।००
कुल स्थिर पूँजी लगानी	३,३१०,५००।००
कुल चालु पूँजी लगानी	५००,०००।००

वार्षिक उत्पादन खर्च

स्थिर खर्च

१	हास कट्टी	परिमाण	एकाई	दर	जम्मा	११७,०७५।००
क)	भवन	७०९,५००।००	प्रतिशत	५	३५,४७५।००	
ख)	मेशिन औजार	७१६,०००।००	प्रतिशत	१०	७१,६००।००	
ग)	फर्निचर फिक्चर	५०,०००।००	प्रतिशत	२०	१०,०००।००	
घ)	सवारी साधन	(प्रतिशत	१५	(

२	विमा १ प्रतिशतले (स्थिर मुल्यमा जग्गाको मुल्य बाहेक)	१५,५०५।००
---	--	-----------

	परिमाण	एकाई	दर	जम्मा		
३	ब्याज दिर्घकालिन ऋण	१,९८६,३००।००	प्रतिशत	१३	२५८,२१९।००	२५८,२१९।००

४	अप्रत्यक्ष कर्मचारी	परिमाण	एकाई	दर	वार्षिक	
क)	ब्यबस्थापक	१	जना	१२०००	१४४०००	५४६,०००।००
ख)	लेखापाल	१	जना	१००००	१२००००	
ग)	स्टोर किपर कम सेल्स म्यान	१	जना	८०००	९६०००	
घ)	पाले पियन	१	जना	५०००	६००००	
ड)	उत्प्रेरणा भत्ता, थप भत्ता	४			१२६०००	

५	कार्यालय खर्च					१४१,४००।००
क)	मसलन्द छुपाई अफिस सामान				२०,०००।००	
ख)	भत्ता परिवहन				५०,०००।००	
ग)	मर्मत संभार				२५,०००।००	
घ)	दस्तुर महशुल				१०,०००।००	
ड)	भैपरी तथा अन्य				२५,०००।००	
च)	स्थिर विद्युत खर्च	५	केभिए	१९०	११,४००।००	

६	लेखा परिक्षण					१५,०००।००
---	--------------	--	--	--	--	-----------

७	कुल स्थिर खर्च					१,०९३,१९९।००
---	----------------	--	--	--	--	--------------

चल खर्च विवरण

८	कच्चा माल	परिमाण	एकार्ड	दर	जम्मा	८९५,६००।००
क)	२/३० को अलो धागो	१२४।००	पोका	२,४००।००	२९७,६००।००	
ख)	२/६० को अलो धागो	११६।००	पोका	३,०००।००	३४८,०००।००	
ग)	प्याकिङ्ग सामानहरु				२५०,०००।००	

९	प्रत्यक्ष कामदार	परिमाण	एकार्ड	दर	जम्मा	५७६,०००।००
क)	सुपरभाइजर	१	जना	१०,०००।००	१२०,०००।००	
ख)	दक्ष कामदार	४	जना	७,०००।००	३३६,०००।००	
ग)	अर्धदक्ष कामदार	४	जना	५,०००।००	२४०,०००।००	
		९	जना			

१०	उत्पादन तथा अन्य खर्च	परिमाण	एकार्ड	दर	जम्मा	९४,३२०।००
क)	विद्युत	९६००	युनिट	६।७	६४,३२०।००	
ख)	पानी				१५,०००।००	
ग)	मर्मत सम्भार				१०,०००।००	
घ)	जगेडा पार्ट पूर्जा आदी				५,०००।००	

११	ब्याज अल्पकालिन ऋण	परिमाण	एकाई	दर	जम्मा	२४०,०००।००
		३००,०००।००	प्रतिशत	१५	४५,०००।००	
१२	कुल चल खर्च					१,८०५,९२०।००

१३	कुल वार्षिक उत्पादन खर्च					२,८९९,११९।००
----	--------------------------	--	--	--	--	--------------

	आम्दानी विक्री विवरण	परिमाण	एकाई	दर	जम्मा	४,५००,०००।००
क)	अलोको कपडा	९,०००	मिटर	५००।००	४,५००,०००।००	
	मूनाफा					१,६००,८८१।००
	वार्षिक बिक्रीबाट आम्दानी					४,५००,०००।००
	वार्षिक उत्पादन खर्च					२,८९९,११९।००

lj|Qo ljZn]jif0f emns

पार विन्दु		
पार विन्दु प्रतिशतमा		४१
पार विन्दु मूल्यमा		१,८२६,००२।०९
कच्चमाल मूल्य १० प्रतिशत बढेमा		
कच्चामालको मूल्य		९८५,१६०।००
कुल चल खर्च		१,८९५,४८०।००
कुल स्थिर खर्च		१,०९३,१९९।००
विक्रीबाट आम्दानी		४,५००,०००।००
पार विन्दु प्रतिशतमा		४२
पार विन्दु कच्चा पदार्थको मूल्य १० प्रतिशत घटेमा		
कच्चामालको मूल्य		८०६,०४०।००
कुल चल खर्च		१,७१६,३६०
कुल स्थिर खर्च		१,०९३,१९९।००
विक्रीबाट आम्दानी		४,५००,०००।००
पार विन्दु प्रतिशतमा		३९
प्रतिफल विश्लेषण		
लगानीको प्रतिफल	प्रतिशतमा	४२

नगद प्रवाह विश्लेषण

वर्ष	वार्षिक उत्पादन क्षमता प्रतिशतमा	विक्रीबाट आम्दानी
१ वर्ष	५०	२,२५०,०००।००
२ वर्ष	६०	२,७००,०००।००
३ वर्ष	७०	३,१५०,०००।००
४ वर्ष	८०	३,६००,०००।००
५ वर्ष	९०	४,०५०,०००।००